

Projekt

z dnia 8 stycznia 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ MIKOŁOWA**

z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), na wniosek Burmistrza Mikołowa

**Rada Miejska Mikołowa
uchwała:**

§ 1. Przyjąć „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028” w brzmieniu określonym w załączniku do Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mikołowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej Mikołowa
z dnia 2026 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2026–2028

Mikołów, styczeń 2026 r.

Spis treści

Wstęp	3
Adresaci Programu	4
Cele Programu	4
Cel główny	4
Cele szczegółowe	4
Monitoring Programu	7
Realizatorzy Programu	7
Źródła finansowania Programu	7

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026–2028 (dalej: „Program”) stanowi kontynuację i uzupełnienie poprzedniego Programu, który był realizowany w latach 2023–2025. Wynika m.in. ze stałej potrzeby wspierania rodziny w różnych dziedzinach jej funkcjonowania. Podstawę i obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny stanowi art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Sprawozdanie z realizacji poprzedniego Programu zostanie przedłożone Radzie Miejskiej Mikołowa w wymaganym ustawowo terminie, tj. do 31 marca br.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej, a realizacja zadań powinna przebiegać we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

W przypadku gdy w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się różnego rodzaju trudności i dysfunkcje, powstaje konieczność podjęcia zintegrowanych działań w oparciu o pomoc specjalistów oraz instytucji wspierających rodziny. Wszystko po to, aby poprawić funkcjonowanie całej rodziny oraz zapewnić dziecku warunki do prawidłowego rozwoju. Program zakłada rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodzin na terenie gminy Mikołów poprzez realizację szeregu kompleksowych działań. Oprócz tego, że działania w ramach Programu wynikają z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, to korelują m.in. z ustawą o pomocy społecznej i ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Podstawowym założeniem Programu jest przywrócenie, a czasami ukształtowanie w rodzinach zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Działaniami uzupełniającymi i towarzyszącymi są zadania, które pozwolą na zapewnienie rodzinom szerokich form wsparcia, poczynając od działań aktywizujących rodziny społecznie, skierowanych powszechnie do rodzin z dziećmi, poprzez edukacyjne i zaradcze, aż po działania interwencyjne.

Realizacja zadań ujętych w Programie ma wspierać i wspomagać rodziny doświadczające trudności w taki sposób, by mogły one powrócić do prawidłowego

funkcjonowania oraz właściwego wypełniania roli opiekuńczej i wychowawczej, zamiast zastępować je w pełnieniu tych funkcji. Wsparcie ma następować już na etapie pojawiania się problemów, aby zapobiegać konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Praca z rodziną biologiczną winna być prowadzona również w przypadku umieszczenia dziecka poza rodziną. Zgodnie z ideą ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza powinna mieć charakter okresowy, a praca z rodzinami biologicznymi przynosić pozytywne efekty w postaci możliwości powrotu dzieci do tych rodzin.

Cele i zadania Programu wynikają głównie z przeprowadzonej diagnozy na terenie gminy Mikołów, przedstawiają priorytetowe obszary działań dotyczących rodzin z dziećmi, które będą przedmiotem współpracy wszystkich realizatorów Programu.

Adresaci Programu

Adresatami Programu są rodziny zamieszkujące gminę Mikołów. Szczęólnego wsparcia wymagają rodziny doświadczające trudności opiekuńczo-wychowawczych, niezależnie od przyczyn. Specjalna pomoc powinna być ukierunkowana na rodziny doświadczające różnego rodzaju przemocy i uzależnień. Niektóre działania są również powszechnie kierowane do rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działań profilaktycznych.

Jednocześnie odbiorcami Programu są pracownicy i przedstawiciele instytucji i służb działających na rzecz dzieci i rodzin.

Cele Programu

Cel główny

Rozwój lokalnego systemu wspierania rodziny.

Cele szczegółowe

- I. Wsparcie rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.

Kierunki działań:

1. Asystentura rodzinna.
2. Warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie.
3. Usługi rodzin wspierających.

4. Działalność edukacyjno-informacyjna prowadzona na rzecz rodzin z dziećmi.

Wskaźniki realizacji:

1. liczba asystentów,
2. liczba rodzin objętych wsparciem asystentów,
3. ilość warsztatów, spotkań,
4. liczba rodzin wspierających,
5. ilość akcji edukacyjnych i szkoleń.

- II. Zapewnienie poradnictwa, wsparcia instytucjonalnego i specjalistycznego na rzecz dzieci i rodzin.

Kierunki działań:

1. Terapia i grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.
3. Terapia i grupy terapeutyczne dla osób doznających przemocy domowej.
4. Terapia i programy terapeutyczne dla osób stosujących przemoc.
5. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Mikołów.
6. Warsztaty i spotkania edukacyjne na temat zdrowia psychicznego, radzenia sobie ze stresem, budowania odporności psychicznej.
7. Terapie i mediacje rodzinne.
8. Poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne i psychologiczne.
9. Wsparcie rodzin dotkniętych chorobą lub niepełnosprawnością, w szczególności zapewnienie usług społecznych, opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
10. Promowanie zdrowego stylu życia.

Wskaźniki realizacji:

1. rodzaje terapii i grup wsparcia,
2. liczba warsztatów i programów profilaktycznych,
3. liczba godzin/osób korzystających z terapii dla osób doznających przemocy domowej,
4. liczba godzin/osób korzystających z terapii i programów terapeutycznych dla osób stosujących przemoc,

5. ilość wszczętych i prowadzonych procedur „Niebieskich Kart”,
6. ilość akcji/kampanii edukacyjnych z zakresu zdrowia psychicznego,
7. ilość punktów prowadzących terapie i mediacje rodzinne, ilość spotkań,
8. ilość punktów udzielających porad psychologicznych i prawnych, ilość porad,
9. ilość usług społecznych, opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi,
10. ilość prelekcji i akcji edukacyjnych.

III. Wspieranie edukacji dzieci i młodzieży oraz organizacja czasu wolnego.

Kierunki działań:

1. Wyróżnianie i nagradzanie uzdolnionych uczniów.
2. Miejsca opieki i wychowania dzieci i młodzieży, w tym miejsca wypoczynku letniego i zimowego.
3. Pozalekcyjne zajęcia rekreacyjne, sportowe, kulturalne i rozwijające zainteresowania, organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki realizacji:

1. liczba nagród/decyzji przyznających stypendium za wyniki w nauce,
2. ilość punktów i miejsc opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży,
3. ilość kolonii, półkolonii, zimowisk, obozów,
4. ilość i rodzaj zajęć, warsztatów rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych.

IV. Wzmacnianie kadry zajmującej się wspieraniem rodziny.

Kierunki działań:

1. Zapewnienie prawidłowego działania zespołów interdyscyplinarnych i powoływanie zespołów konsultacyjnych działających na rzecz rodzin.
2. Zapewnienie dostępu do superwizji osobom pracującym z rodzinami.
3. Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych przedstawicieli instytucji zajmujących się wspieraniem rodzin.

Wskaźniki realizacji:

1. ilość posiedzeń zespołów,
2. ilość sesji, spotkań,
3. ilość szkoleń, konferencji, wykładów.

Monitoring Programu

Działania podejmowane w ramach Programu koordynuje Centrum Usług Społecznych w Mikołowie. Monitoring będzie odbywać się m.in. poprzez przygotowywanie przez Centrum Usług Społecznych danych, na podstawie których Burmistrz Mikołowa przedkłada Radzie Miejskiej Mikołowa sprawozdanie z realizacji Programu, zgodnie z art.179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Monitoring posłuży do oceny skuteczności podejmowanych działań oraz osiągnięcia założonych rezultatów.

Realizatorzy Programu

Realizacja zadań przewidzianych w Programie powinna być przekazana podmiotom, które prowadzą działania na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych lub mogą wspomóc takie działania.

Realizatorami Programu będą: Centrum Usług Społecznych w Mikołowie, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Mikołów, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołowie, jednostki gminne, placówki oświatowe, służby mundurowe, organizacje pozarządowe.

Źródła finansowania Programu

Źródłami finansowania działań określonych w Programie będą:

- środki z budżetu gminy
- środki zewnętrzne pozyskane przez gminę
- środki pozyskane przez organizacje pozarządowe.

Wdrożenie i realizacja poszczególnych działań będą uzależnione od możliwości pozyskania i zabezpieczenia środków finansowych na wskazane w Programie cele.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

W myśl art. 176 pkt 1 cyt. ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, art. 179 ust. 2 ustawy stanowi natomiast, że rada gminy uchwała gminne programy wspierania rodziny. Z tych też względów Rada Miejska Mikołowa jest zobowiązana taki program uchwalić.